

ZORAN PENEVSKI

SARA
I ZABORAVLJENI TRG

ILUSTROVAO DUŠAN PAVLIĆ

Laguna

Copyright © 2015 Zoran Penevski
Copyright © 2015 ovog izdanja, LAGUNA

*Za A.
Posvećeno svima koji vole trgovu*

PRVA PRIČA

Sara i mačak koji je izgubio baku

– Prestani da se vrpoljiš! – rekao je Sarin tata stežući volan.

Automobili su u dva reda nepomično stajali i ispred i iza njih. Sara se namrštila i okrenula glavu tako brzo da joj se kraj dugačke crne kose skoro zalepio za usne. Otac je pomislio da se ona ljuti na njega zbog ove gužve.

– Samo da siđemo s mosta i biće sve u redu.

Prešao je rukom preko čela i dodao: – Valjda...

Sara je po treći put uzela mobilni telefon, ali se setila da joj to neće pomoći, pa ga je vratila u svoj mali ranac koji je bio u obliku nasmejane veverice. Mama je odavno htela da joj kupi drugi ranac, ali Sara nije mogla tek tako da odbaci bakin poklon.

– Pogledaj sva ta kola oko nas! C-c-c! – coktao je tata. – Sva imaju ta uzana svetla, kao iskošene oči. Sva tako zlobno izgledaju. Nekad su farovi bili okrugli, nekako – dobri. Mogao si da voliš automobile.

Okrenuo se ka devojčici, ali u njoj nije mogao da nađe sagovornika.

Kolona je krenula.

Pa stala.

Ponovo je krenula.

Kretali su se polako.

Veeeeoooooma polako.

Nakon nekoliko minuta sišli su u prepune ulice metropole. Autobusi su bili poređani u krajnjoj desnoj traci, a ostala vozila gurala su se u dve druge trake. Neko je zatrubio od nestrpljenja.

– I baš si ovaj vikend izabrala da budeš kod bake?

– Šta ja tu mogu, tata? Počeo je raspust, vi idete na posao, a ja ne mogu više da sedim u svojoj sobi.

Tata je podigao obrvu, što je bio znak da se pomirio s onim što je Sara izgovorila.

– A fejsbuk? Mogla bi da se slikaš i četuješ do mile volje.

Sara nije reagovala.

– Kao i sve tvoje drugarice?

Ništa.

Ni da trepne.

Tata je digao ruke od ubeđivanja.

– Nikad nije bilo ovoliko automobila! Ovo je strašno! I gde je sada taj trg? Uvek zaboravim kako se do njega stiže. Ovde su sve ulice slične...

Auto je skrenuo levo, pa desno, pa opet desno, ali osim visokih zgrada i sitnih stabala ništa drugo nije moglo da se vidi.

– Trebalo bi da je tu negde...

Malo su usporili.

Tata je začkiljio.

Skrenuli su desno, ali to je bila slepa ulica.

– Hm, nisam siguran – rekao je tata i uozbiljio se.

– Nema veze! Snaći ću se i sama! – uzviknula je Sara i počela da skida pojas.

Tata ju je pogledao. – Možeš? To bi mi mnogo značilo, jer žurim. Ovaj... Nakon posla mama i ja idemo na jedno mesto, pa ćemo kasniti malo na ručak.

– Nema problema, tata. Nisam mala, imam dvanaest godina.

Sara je otvorila vrata i zakoračila na put. Njene nove zelenkaste patike sasvim su odudarale od tvrdog asfalta, koji je ponegde bio istrošen. Pukotine u njemu ličile su na tanke crne grane nekog starog drveta.

– Sve je u redu, tata – rekla je Sara gledajući zabrinuto lice. – Javiću se čim budem stigla.

Tata je pomerio usta levo-desno, jer nije znao šta tačno da joj kaže, pa mu je izletelo samo jedno:

– Hvala.

Sara je klimnula glavom.

Točkovi su počeli lagano da se okreću kao da se auto nećkao u vezi s odlaskom.

Ubrzo je skrenuo iza ugla i nestao.

Devojčica je namestila farmerke, stavila mobilni u džep i popela se na stazicu.

Nastao je tajac. Kao da nigde nema nikog. Kao da je grad iznenada opusteo.

Sara se osvrnula oko sebe, ali osim oronulih, sivih

zgrada i setnog, junskog zelenila na precvetalim lipama ništa drugo nije mogla da primeti.

Volela je miris starih lipa. Bio je zanosan, opojan, pomalo gorak, ali je uvek u njoj budio snagu da udiše još, sve više, kao da ju je taj miris učio da ničeg na ovom svetu ne može da bude dovoljno. Tako mala stvar, a tako divna. Tada se setila bakinih reči. *Male stvari treba da budu slatke kako bi se lakše podnela gorčina onih velikih.* Sara je mislila na čokolade i kolače, ali kad bi to izgovorila naglas, baka bi je samo pomilovala po glavi.

Pošla je pravo, skrenula potom levo u ulicu u kojoj su zgrade bile nežnoplave boje. Jedan čovek prošao je na biciklu pored nje i bilo je neobično što ju je dugo posmatrao. Možda je i usporio dok su se mimoilazili.

– Izvinite, da li znate kako da stignem do trga?

Čovek je odmahnuo glavom i nastavio da okreće pedale.

Sara je potom pogledala u zgradu ispred sebe i primetila da se tanak sloj fasade potklobučio. Bočna strana solitera bila je od neke kockaste površine koja se pocepala kao stara tkanina. Bilo joj je čudno što je tako dobro mogla da vidi svaku ivicu, svaki nabor, svaku naprslinu na toj zgradi.

„Oh, imam baš oštar vid“, pomislila je.

Skrenula je desno, u malu slepu ulicu. S obe strane kolovoza nalazila se gomila automobila, pa je čorsokak podsećao na parking za stara i odbačena vozila. Neka su bila zarđale olupine, a školjka jedne korvete bila je sačinjena od tako oblih limenih delo-

va da je ličila na naduvanu, oteklu ribu. Podigla je glavu i opazila čoveka na terasi na kojoj se sušilo bledoružičasto rublje. Stajao je nepomično i posmatrao kontejner pun senki.

– Oprostite, da li znate kako da dođem do trga?

– Trg? Kakav trg?

– Trg. Okružen zgradama, sa kolonadama unaokolo...

Čovek je stegnuo vilice, obesio usne, slegnuo ramenima, zamislio se, okrenuo i vratio u svoj stan.

„I dalje niko ne zna za trg“, rastužila se Sara, ali je osećala da je blizu.

Produžila je pravo i došla do male drvene ograde. Provukla se između dve prljavosive daske i kročila u okruglo dvorištanje. „Trebalo bi da sam na dobrom putu. Sećam se ovog dvorišta“, pomislila je, gledajući u ciglom popločanu kaskadu i mali travnjak na kojem je devojčica sa crnim loknicama vozila svoj plastični tricikl. Prošla je kroz haustor, potom skrenula udesno i iza ugla naletela na dvospratnu izduženu građevinu.

Kroz duguljasti tunel izašla je na osunčani otvoreni prostor.

Trg je bio popločan sivkastocrvenim kvadratima, a na sve četiri strane nalazile su se kolonade, u kojima su bile male radnje. I ona nije dobro znala put do njega, a bilo joj je čudno kako bi svako koga bi pitala za taj trg samo odmahnuo glavom kao da prvi put čuje za njega. Ovoga puta stigla je bez greške do njega.

Gledala je u široke, oble stubove koji su podupirali dvospratne zgrade i posebno se radovala velikom časovniku koji se nalazio između dve kule, izdignute iznad spratova koji su zatvarali čitav prostor. Pojedini prozori bili su otvoreni i odavali su utisak da se radi o hotelu ili o nizu kancelarija. Najviše ju je zbunjivao mostić koji je bio podignut nasred trga, pošto nije bilo nikakve prepreke: ni reke, ni zelene površine, ni neke izbočine. Most se podiže da bi se nešto preskočilo, ali nigde nije mogla da sazna zašto je ovaj bio postavljen baš na tom mestu.

– Ah, tu si! – začula je glas iza sebe.

Okrenula se i ugledala tamnocrvenog kardinala. Ptica je okrenula desno oko ka njoj.

– Zdravo Bertolde! Dobila sam tvoju poruku, ali...

– Znaš da ne volim da me zovu tako! Za tebe sam Berti! – namrštio je svoje crno lice. – Hajde da je nađemo. Ponovo je nestala!

– Baka? Pa kako je mogla da ti pobegne?

– Ne znam ni sam. Ja sam krenuo u lov na miševе, kao i svakog jutra, ali me je zbunilo to što je...

– Bertiiii! – ljutito je raširila Sara svoje ruke. – Kad ćeš da shvatiš da nisi mačak, nego ptica!

– Pričaj ti to nekom drugom! Ovim šapama sam lično izgrebao najstrašnijeg mastifa, a predem bolje i od sijamskih mačaka u duetu!

– Dobro, dobro – zakolotala je očima devojčica.

– Reci mi gde je Kristina? Gde si poslednji put video baku?

Kardinal se osvrnuo, trznuo nekoliko puta gla-

vom i raširio krilo da kljunom izvadi neko perce ispod njega.

– Berti! Ne glupiraj se, nego mi odgovori.

– Mislim da je to bilo tamo...

Liznuo je svoje tanke prste i prešao njima preko kljuna kao mačor.

Sara se sagnula, pružila mu prst, Berti je skočio na njega i ona ga je spustila na svoje rame.

– Je l' ovo prvi put da je nestala?

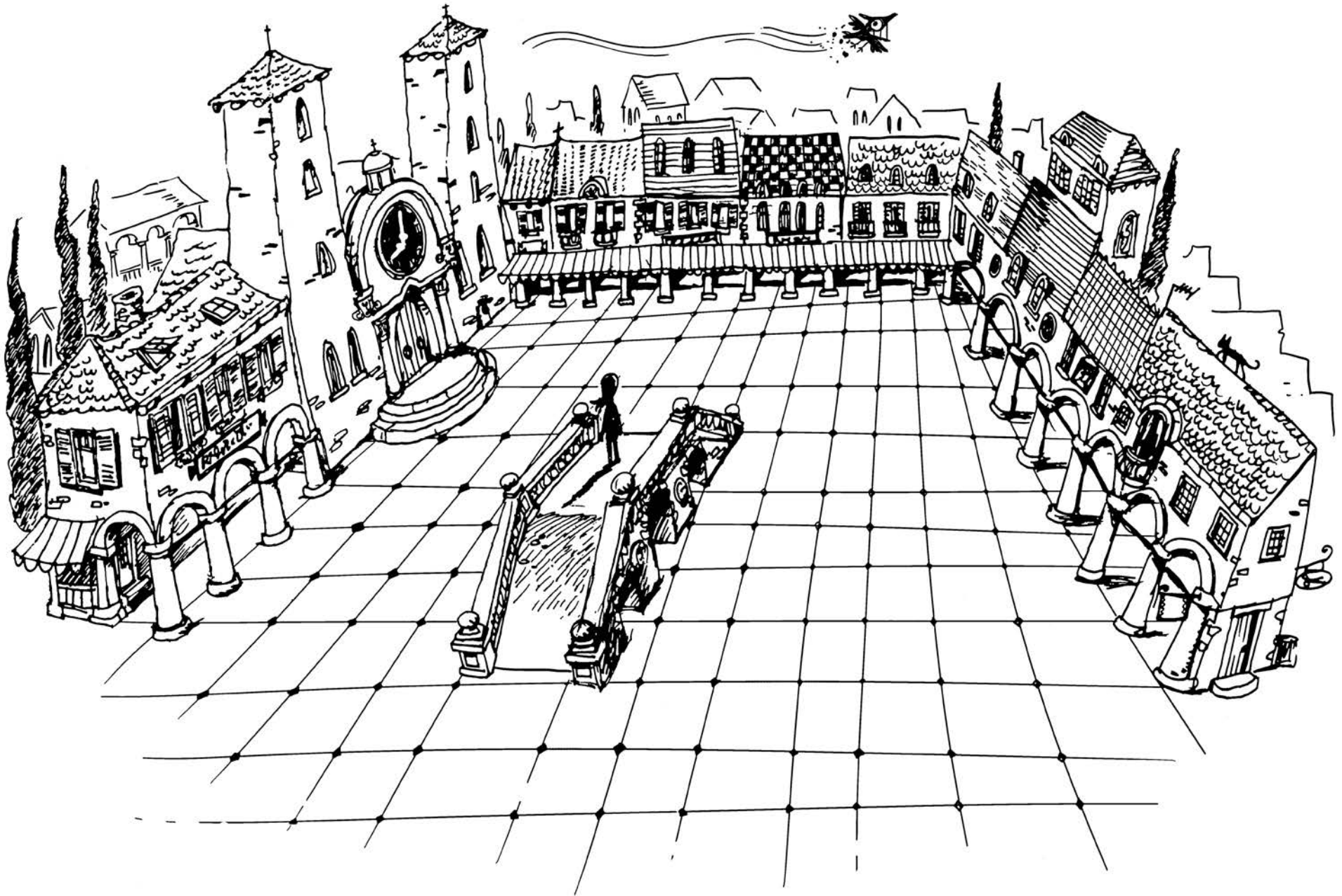
– Nije.

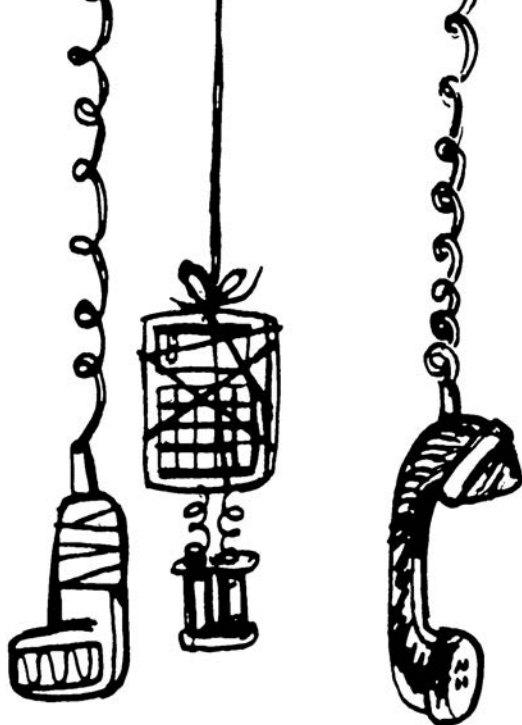
– A zašto mi to nisi javljao ranije?

– Ostao mi je mobilni kod bake, a ona ga uvek ponese sa sobom kad se izgubi – uzvrpoljio se kardinal, kao i svaki put kad je trebalo da slaže.

– Zaista? Dobro, idemo da je potražimo. Bio si nevaljali mačak!

Kardinal je pocrveneo od stida.

DRUGA PRIČA

Sara i Salamogopus

Saru je i dalje zbunjivao most koji je stajao nasred trga. Most je imao dva-tri stuba (nije bila sigurna, jer joj se činilo da se taj broj menjao s vremena na vreme) i lučne prolaze između njih, a polazio je od dužeg kraja pravougaonog trga. Mostovi obično predstavljaju put preko reke, ali ovde nije bilo ni potoka. Čak i da su perači ulica bili u nekom higijenskom zanosu, ne bi mogli da potope čitav trg. Pogledala je malo bolje i primetila da ni ispod mosta ne postoji nikakav odvod. Voda bi jednostavno ostajala na trgu.

– Čemu ovaj most? – upitala je pticu na svom ramenu.

– Niko to ne zna.

Tri osobe prešle su preko njega, a Sara se zagledala u čoveka sa okruglim polucilindrom koji je imao dugačke, oštre brkove i trouglastu bradicu. Podsećao ju je na nekoga, ali je istovremeno izgledao veoma neobično.